

Phẩm 25: HÀNG VOI

*Khi ấy Thế Tôn
Đến thành Vương xá
Làm phước chúng sinh
Mặt đất chuyển động
Chư Phật điềm lành
Cảm biến lạ lùng
Khi sắp vào thành
Đều hiển hiện lên.
Bấy giờ Điều-đạt
Có tâm độc hại
Biết Phật vào thành
Liên hiện điềm lành
Vội vàng tìm đến
Vua A-xà-thế
Dối trá dụ dỗ
Xúi bảo ác nghịch:
“Tôi sẽ giết Phật
Ngài soán ngôi cha
Cả hai huy hoàng
Giống như trời, trăng.”
Vua nghe theo lời ngụy
Cho voi uống rượu say
Voi điên vì say rượu
Kêu rống như sấm rền
Tức thời thả voi say
Chạy nhanh về phía Phật,
Như một cơn gió dữ
Muốn dập tắt đèn Phật
Giống như gió kiếp tận
Muốn hoại diệt thế gian
Khỏe như chim cánh vàng
Giận như vua Diêm-la
Tâm Phật vững không lay
Không bị voi làm động
Giống như núi Ma-la
Chẳng bị gió biển lay.
Xông đến trước mặt Phật
Quy xuống lễ chân Ngài
Nhiếp phục tâm sát đất
Như bụi gặp mưa lớn
Như từ trong mây đỏ
Mặt trời chiếu sáng rõ
Rực rỡ như sao rơi*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Rớt xuống đỉnh núi lạ,
Từ trong mây ca-sa
Tay phải phóng ánh sáng
Rọi sáng ngời voi lớn
Như nhật chiếu núi đen
Tay đút tước sờ voi
Voi tức thời tỉnh ngộ
Giống như đuốc sáng hiện
Đêm tối càng rút ngắn.
Voi bàng hoàng tỉnh ngộ
Ý liền được yên ổn
Giống như chú thần tiên
Trừ nọc rắn hổ mang
Voi tức thời khắc phục
Quỳ dưới chân Thế Tôn.
Phật hiển hiện ánh sáng
Như mặt trời lộ dạng
Thời, điều hóa voi say
Dạy bảo gieo gốc lành
Kẻ nên độ đã độ
Liên trở về tinh xá.
Bấy giờ, trong thành ấy
Có một kẻ danh gia
Tuổi trẻ tính mềm mỏng
Chí thông minh lanh lợi
Đốc tìn, làm điều lành
Yêu kính pháp giới luật
Tôn trọng thầy, thờ Phật
Tên gọi là Cao Độ.
Điều-đạt tìm đến gặp
Dụ bằng những ngôn từ:
“Hãy chịu nghe lời ta
Ắt hậu tướng sẽ chờ
Tước vị cao hiển hách
Vinh lộc tăng thêm nhiều
Nếu nghe theo lời ta
Về sau sẽ làm vua”.
Thời, Hiền sĩ Cao Độ
Nghe Điều-đạt nói cần
Liên dùng lời chánh pháp
Đáp lời Điều-đạt rằng:
“Hãy lắng nghe ta nói
Khen ngợi đức thờ Thầy!”
Tức thời quay lưng lại
Hướng về phía Đức Phật

Gối bên phải sát đất
Chắp tay, tâm cung kính
Cúi mình, đầu mặt lễ
Cao Độ bèn khen rằng:
“Đã độ đến cùng cực
Vực biển các khổ não
Đã được Thập Lực độ
Cứu chúng sinh không mệt
Ngày đêm không dừng nghỉ
Dẫn người lập căn lành
Bậc Thầy ta phụng thờ
Hiệu là Phật Thế Tôn.
Ta chẳng thờ Thầy khác
Chỗ khác không nương được
Nên không nghe lời khác
Ông nên biết rõ đó”.
Khi ấy Điều-đạt ác
Trong tâm rất giận tức
Hai bàn tay nắm chặt
Cúi đầu bỏ ra về
Tâu vua lời siểm mị
Để gièm pha Cao Độ.
Vua ra lệnh quan hầu
Người có tâm hung ác
Trao hấn chuỗi ngọc báu
Giá mấy ngàn lượng vàng
Rằng: “Người phải bí mật
Đem chuỗi báu này sang
Ném vào nhà Cao Độ
Chớ để người khác biết.”
Đêm tối, tên đó đến
Làm theo đúng lời vua.
Người nhà ấy sáng sớm
Được chuỗi ngọc báu kia
Liền trao cho gia chủ.
Gia chủ rất vui mừng
Sai người mời chồng đến
Đem chuỗi báu khoe chồng
Cao Độ thấy chuỗi báu
Rất sợ và than dài
Dùng những lời chua xót
Mà bảo vợ mình rằng:
“Của được không này độc
Đem ác gia hại người
Điều-đạt tìm mọi cách

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Muốn hoai diệt ta thôi!
Đêm qua ném chuỗi báu
Vào trong nhà cửa ta.”
Ông ngồi buồn giây lát
Quan đến cửa rồi kia
Chúng lấy chuỗi báu ấy
Đeo vào cổ Cao Độ
Lập tức tâu vua rằng
Rằng: “Cao Độ trộm đây!”
Vua ra lệnh các quan:
“Xử phân theo phép nước”.
Sai quan là tên ác
Như sứ giả Thái sơn
Mắt đỏ cầm binh trượng
Hình dung như ngục tốt
Đều mặc áo màu đen
Máu tô đỏ thân mình.
Tội chém đầu bị kết
Sắp đến nơi hành hình
Trống đánh vang như sấm
Tiếng thổi ốc chấn động
Buộc chuông trên búi tóc
Ngựa, lừa đưa khỏi thành.
Đến nơi ban thức ăn
Cho người sắp hành hình
Thời, Điều-đạt sai người
Cho người nhà kia hay:
“Hãy đến quy phục ta
Sẽ giúp cho được sống.”
Thân thuộc vây chung quanh
Đều cất tiếng kêu gào
Tiếng vang xa khắp chốn
Khiến nơi xử Cao Độ
Người tụ lại vô số
Vang vọng đến thành kia.
Đến nhà Nhất thiết trí
An trụ tâm Đại từ
Đi bằng giày Đại bi
Ngày đêm đi tìm kiếm
Mê hoặc trong năm đường
Lạc lối trong suối hang
Như bà mẹ thương con
Muốn cứu ghé đờn cô.
Thời, Phật bảo A-nan:
“Ông hãy đi vào thành

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Rao khắp mọi đường phố
Lớn tiếng nói kệ này:
Ngày hôm nay Cao Độ
Xuất gia ra khỏi ngục!
Làm Sa-môn bậc nhất
Uống nước thuốc cam lộ”.
Khi ấy, có Phạm chí
Nghe được lời A-nan
Về nói bạn đồng tu:
“Cớ sao lại nói dối?”
Người đạt trong Phạm chí
Liên cất tiếng đáp rằng:
“Lửa có thể thành nước
Cam lộ thành thuốc độc
Bốn đại lại có thể
Bỏ bản tính của nó
Lời dạy của Đức Phật
Không bao giờ đổi thay!”
Bấy giờ con Cao Độ
Còn thơ đại đáng thương
Núu cổ cha mình xuống
Kêu khóc mãi không ngừng:
“Xin cha rủ lòng thương
Tự nguyện theo cạp sói!
Điều chúng sinh quý trọng
Chỉ mạng người khó được
Nếu lệnh quan phải giết
Xin chết thay cho cha!
Không nên quy thú về
Vớ Điều-đạt hung tàn.”
Cao Độ chí mạnh mẽ
Bảo với con mình rằng:
“Nguyện bỏ thân mạng mình
Không bao giờ lìa Phật.”
Vợ ông vội chạy đến
Xõa tóc buồn kêu khóc
Máu lệ rơi lã chã
Thấm ướt áo ngực nàng
Kêu than khổ sở rằng:
“Chồng tôi người nhân từ
Đã cùng nhau ăn ở
Vì sao bỗng chia lìa
Xưa có thệ nguyện rằng
Không bao giờ lìa nhau
Nay hiện như xa lạ

Giống như khách qua đường?
Tại sao không thương tưởng.
Thiếp chỉ có một con
Xin đoái hoài tiện thiếp
Thương xót con mồ côi
Ngoài mặt giả vờ hướng
Về Điều-đạt cứu mạng
Trong lòng luôn dốc lòng
Lén tôn Phật làm Thầy!”
Hồi lâu Cao Độ nói
Đáp lời vợ mình rằng:
“Hãy nghe ta sẽ nói
Quyết định trong tâm ta
Cõi Tam thiên đại thiên
Tối Tôn đáng nương cậy
Ta đã tự quy Phật
Vì sao lại sợ chết?
Ta đã tự quy Phật
Núi Tu-di các báu
Sao lại quy thấp kém
Nương tựa đống phân hôi?
Ta đã tự quy Phật
Ngửa đội ánh thái dương
Thì sao lại phải bỏ
Để theo lửa đóm thường?
Ta đã tự quy Phật
Loài vua chim cánh vàng
Thì sao lại phải bỏ
Về theo con quạ nhỏ?
Ta vốn phát thệ nguyện
Muốn uống nước biển cả
Nay nước chân trâu này
Ta sao hết khát được?
Ta nay tự quy Phật
Đức tướng tốt các pháp
Làm sao đi đến với
Kẻ làm ác thấp kém?”
Vợ đáp lời chồng rằng:
“Phải cứu giúp mạng sống
Hiện chàng với Điều-đạt
Hãy nhớ lại tình xưa”.
Ông liền đáp lời vợ:
“Thà gặp độc hại như
Kiếm, măng xà, rắn độc...
Lửa oán đốt cháy rụi

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nhưng vẫn còn tìm cách
Thuốc hay trí tuệ trừ
Không bao giờ gần gũi
Bọn ác, tâm dơ bẩn
Cùng bọn xấu ô nhiễm
Hoại ý lành của người
Phật dạy không theo chúng
Kéo đến ngục Vô trách”.
Liên đem Cao Độ đến
Nơi gò mộ rừng cây
Liên phát tâm Từ bi
Cấm giới ân cần Phật
Ngục tốt bèn rút kiếm
Định hành hình Cao Độ
Kiếm bén không hại được
Thân hiền sĩ Cao Độ.
Lính về tâu vua rằng:
“Kiếm bén không đả thương
Thân hiền sĩ Cao Độ”.
Vua lệnh tìm cách khác
Điều-đạt bèn thêm rằng:
“Hãy xỏ vào chiếc gậy
Trói lại bằng da sống
Rồi dựng ở ven đường
Hành hình theo lời bàn”
Cao Độ lòng niệm Phật
Phật như chim cánh vàng
Bay đến bên gò mộ
Phật dùng tám thứ tiếng
Mà bảo Cao Độ rằng:
“Nay Ta cứu ông khỏi
Độc hại khổ ách này”.
Lòng Từ bi của Phật
Pháp cam lộ thanh tịnh
Thứ lớp vì Cao Độ
Giảng nói bốn Thánh đế
Cao Độ liền chứng được
Đạo quả A-la-hán
Lập tức dùng sáu thông
Nhẹ nhàng bay lên trời
Trước mặt A-xà-thế
Ở giữa cõi hư không
Hiện các thứ thần biến
Cả đại chúng đều thấy,
Nói pháp mâu vua nghe*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Nói cho vua biết là:
“Ta chính là Cao Độ
Vua nên hỏi việc mình.”
Vua nghe Cao Độ nói
Lăn ra đất mê man
Người đứng quanh vấy nước
Hồi lâu tỉnh dậy nghĩ:
Đều chẳng đáng sợ hãi
Kẻ thù, lửa dữ hừng
Cũng không sợ quỷ mị
Và rồng dữ hung ác
Tâm như gươm kiếm bén
Miệng nói lời như mật
Lời cùng việc trái nhau
Phải thuận bạn ác này!
Điều-đạt vẻ ngoài thân
Chính là kẻ thù ta
Hiện như cờ chánh pháp
Dẫn ta vào đường ác
Tự thiêu khiến không còn
Dùng hư vọng đốt ta.
Chao ôi! Sao khổ quá
Gặp phải bạn xấu ác!
Ta làm bạn với nó
Gạt cha soán đoạt ngôi
Cho voi uống rượu say
Thả ra hại Như Lai.
Dạy ta điều ác nghịch
Lăn đá hại thân Phật
Nghe lời bạn xấu ác
Trái nghịch Phật, Thánh Sư.
Nhà vua liền buồn thảm
Cúi dưới chân Cao Độ
Xin dứt trừ tội nặng
“Vì nương tựa bạn ác
Ta từ nay về sau
Sẽ làm đệ tử Phật
Kính Phật làm bậc Thầy
Xa lìa bạn xấu ác!”
Phật dùng sức thần thông
Điều phục voi say cuồng
Hóa độ vào đường chánh
Gieo trồng gốc căn lành
Như cứu hiền Cao Độ
Khởi nạn khổ cọc cây

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Uống thuốc hay cam lộ
Các khổ độc dứt hết
Vua nghe vậy vâng làm
Dốc lòng hướng về Phật
Vâng làm nhân duyên lành
Đều khiến các khổ dứt.*

M